

Ideologi og sex

Don't look back! eller oppfordring til gullfiskhukommelse har preget deler av debatten vedrørende forståelser av kjønn og deres ideologiske, politiske konsekvenser, de siste årene. Det var særlig påtagelig i den såkalte kulturkampen og hjernevask-debatten. Forsøk på å vise slektskap og sammenhenger mellom synspunkter om kjønnetes naturbestemte sosiale, psykologiske og fysiske egenskaper som igjen ble hevdet med påtagelig styrke, og høyreekstreme regimers kjønnspolitikk i fortiden, ble kontant avvist som vulgarisme.

Etter 22. juli og gjentatte påpekninger av den sentrale rolle kjønn og antifeminisme spiller i den høyreekstreme masseorderen Breiviks såkalte manifest, er det imidlertid maktpåliggende å undersøke hvilke diskursive strømninger i samtid og fortid som nærer en oppfattelse av kvinners naturlig underordnede plass. Det er ikke mulig å analysere ideologier om kjønnetes samfunnsmessige posisjon eller oppgaver uten å ta høyde for seksualitetens avgjørende betydning når det gjelder ideologiske strømninger som har som mål å begrense kvinners mulighetsrom og samfunnsmessige innflytelse.

Det er i så måte oppsiktsvekkende at fascismens, nærmere bestemt nazismens, kvinneundertykkende regime der slagordet "Kinder. Küche. Kirche." oppsummerte kvinners stilling, slettes ikke var et seksualpuritansk regime. Et "liberalt" syn på seksualitet kan med andre ord gå hånd i hånd med en kvinneundertrykkende ideologi. Dette er interessant all den tid høyrepopulistiske bevegelser, talsmenn og -kvinner de siste årene har ikledd seg en feministisk seksualpolitisk ham og i sterke ord kritisert muslimske kulturers innskrenking av kvinners seksuelle handlefrihet og fremhevet de vestlige demokratiers overlegenhet knyttet til kvinners og homoseksuelles rettigheter. Så la oss med andre ord likevel vende blikket bakover og gi noen korte bud på hvordan nazismens høyreekstreme regime utformet en særegen liberal seksualpolitikk.

Nasjonalsosialismen bekjempet tysk, kristen seksualmoral som ble sett som et fengsel for mannen. I nasjonalsosialismen var heteroseksualitet den ariske mannens rett. Himmler overveide å innføre flerkoneri for den mannlige raseeliten. Kvinner ble oppfordret til forståelse for den ariske mannens seksuelle behov. De nasjonalsosialistiske ekteskapslovene understøttet mannens seksuelle frihet. I så måte eksisterte anvisninger om hvordan en tysk statsansatt kunne være sin kone utro, uten at det fikk rettslige konsekvenser. Kvinner ble oppfordret til seksuell aktivitet og med henvisning til en germansk desinteresse for jomfruelighet, ble det skaffet et ideologisk rom for å skille seksualiteten fra ekteskapet. "Ekte" og "uekte" barn skulle være like velkommen og det var lett å skille seg. Samtidig med denne "liberale" seksualideologien mistet kvinner retten til å stille til valg og ble fratatt vesentlige borgerrettigheter.

Homoseksualitet derimot førte til fullstendig eksklusjon og tilintetgjørelse. Det handlet alltid kun om den ariske mannens seksualitet med ariske kvinner. Med andre ord ble kristen puritansk homofobi erstattet med seksualliberalisme, rasisme og homofobi. Og motsetningen

mellom hustru (madonna) og hore i det borgerlige patriarkatet, ble erstattet med kvinnen som den mannlige kjemperens følgesvenn som stiller ham sin seksualitet frivillig til disposisjon.

Selv om høyrepopulistiske bevegelser og parti i dag ikke uten videre kan sammenlignes med fascistiske parti fra mellomkrigstiden eller fascismens diktaturer, så har ikke grunnleggende kvinnesyn endret seg. Kjernen i dette kvinnesynet er basert på ”naturlige vesensforskjeller” mellom kvinner og menn som tilsier at kvinners viktigste oppgaver er knyttet til reproduksjon og hjemmesfæren. Og i nasjonalsosialismen sto dette synet på kvinnen som forskjellig og underordnet mannen ikke i veien for en seksualliberal (homofob) ideologi for den ariske eliten.

Det som er konstant i høyreekstremer og -populistiske ideologier er med andre ord ikke seksualmoralen, men synet på kvinner som vesensforskjellig og underordnet. Og kjønnsideologien er underbygget av vitenskap. Look back!